
In Memoriam

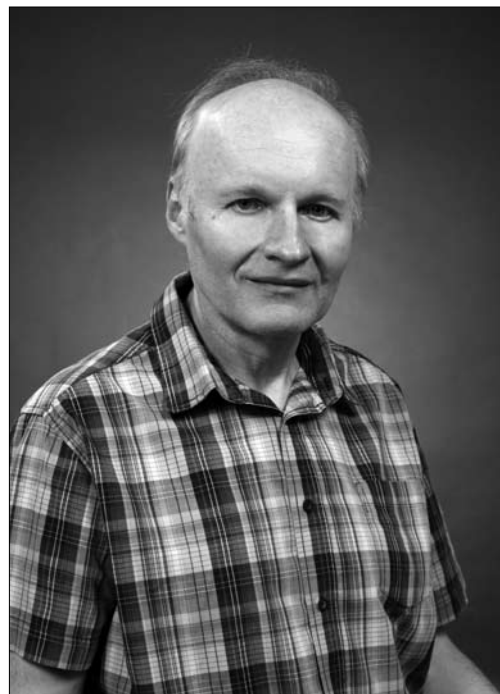

ВІДЧУВАВ ПРОБУДЖЕНІ СИЛИ ДЛЯ НОВОГО СВІТУ...

У воєнні дні загальної скорботи України з глибоким сумом повідомляємо про ще одну невивиповнену й передчасну втрату — 21 червня 2022 року після тривалої, важкої і невиліковної хвороби на 60-му році життя відійшов у засвіти наш добрий і щирий колега — **Ігор Марков**, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник, засновник та перший завідувач Відділу соціальної антропології Інституту народознавства НАН України.

Історик за освітою, alma mater якою був Львівський державний університет імені Івана Франка, політолог й антрополог за покликанням, Ігор розпочав свій трудовий шлях в Інституті українознавства НАН України (1985—1995). Десять років праці спершу старшим лаборантом сектору соціології, а згодом науковим співробітником сектору політології та права стали доброю школою до формування власної академічної поведінки, а головне — виразної візії майбутнього української гуманітаристики. Задля цього Ігор завжди був серед перших, хто ініціював та організовував важливі дослідницькі платформи та практичні лабораторії. З перших років Незалежності України Ігор Марков заснував політологічний центр «Гене́за» та однойменний журнал. Відтоді упродовж семи років Ігор Марков був координатором, керівником дослідного відділу Політологічного центру «Гене́за» Благодійного Фонду «Ставропігон», головним редактором науково-аналітичного щорічника Політологічного центру «Ставропігон» (1992—1999). Роботу

Ігор Марков

поєднував із підвищенням кваліфікації, стажувався за кордоном, зокрема в Українському Вільному Університеті (Мюнхен, 1990, 1991 рр.); у дослідному інституті «Радіо Свобода / Вільна Європа» (Мюнхен, 1993 р.); у Школі суспільних наук Польської Академії Наук (Варшава, 1993 р.), в Університеті штату Коннектикут (США, 1996 р.). Прагнучи розширити коло міжнародних контактів з колегами-науковцями та налагодити майбутню співпрацю з ними, Ігор Марков подає заявку та здобуває дослідницьку стипендію Програми імені Фулбрайта, яку проходив в Університеті Сан-Дієго, США (2019—2020 р.)

Маючи добре стратегічне мислення та гостре бачення загальносвітових соціо-економічних процесів, Ігор Марков у 1999—2003 роках очолював Лабораторію соціальних досліджень Центру підтримки приватної ініціативи у м. Львові. Ґрунтовні знання міжнародних процесів, широкі особисті та наукові контакти у сфері політики сприяли тому, що Ігоря Маркова обрали головним консультантом відділу дослідження проблем глобалізації та європейської інтеграції Національного Інституту проблем міжнародної безпеки при Раді Національної безпеки та оборони України, а також радником голови Львівської облдержадміністрації.

Надзвичайна суспільно-громадська активність Ігоря Маркова проявилася у його багатьох міжнародних наукових проектах, які відіграли значиму роль у формуванні політичних платформ та засад українського громадського суспільства. Згадаємо кілька з них: крос-регіональне соціологічне дослідження «Стан українського соціуму напередодні виборів 1998—1999 років»; «Духовно-релігійні орієнтації сучасної української молоді»; соціологічно-статистичне дослідження та медіамоніторинг «Релігійні конфесії трьох галицьких областей і президентські вибори 1999 року в Україні»; «Особливості сприйняття Української Греко-Католицької Церкви у трьох регіонах України» (Львів, Київ, Донецьк); за підтримки німецького фонду «Хайматгартен» займався комплексними соціологічними дослідженнями «Процеси української трудової міграції в Росії: соціальні та гендерні аспекти» (2010—2011 рр.); «Опрацювання концепції політики циркулюючої міграції українців до ЄС у взаємодії експертних середовищ та аналітичних центрів України та ЄС» за підтримки Міжнародного Фонду «Відродження».

Публікації Політологічного центру «ГЕНЕЗА». Приватний архів І. Маркова

І. Марков як учасник дослідницького проекту EURA-NET. Тайланд, 2015 р. Приватний архів І. Маркова

І. Марков у Лондоні під час вивчення теми соціальної міграції. Лондон, 2015 р. Приватний архів І. Маркова

І. Марков доповідає на науковій конференції в Роттердамі. 2017 р. Приватний архів І. Маркова

Служба Божа за новопреставленим Ігорем Марковим у Церкві святої Софії Премудрості Божої. Відправу веде о.д-р Богдан Прах, ректор Українського Католицького Університету. Львів, Світлина О. Кузьменко

Україна — завдяки особистому лідерству та ініціативі Ігоря Маркова та дослідницької групи колег з відділу соціальної антропології — стала учасницею міжнародного проекту «Транснаціональна міграція в перехідний період: трансформативні характеристики тимчасової мобільності людей» EURA-NET (2014—2017 рр.) у складі консорціуму університетів і дослідних центрів з 12 країн Європи і Азії, за підтримки 7-ї Рамкової Програми ЄС. Ігор координував проведення комплексного дослідження процесів української трудової міграції у семи країнах ЄС та Російській Федерації, підтриманого Фондацією «Реновабіс».

Ігоря Маркова слухали та бачили на різних масмедійних майданчиках, де останній виступ відбувся

усього за кілька днів до смерті: на запрошення Центру Шептицького Українського Католицького Університету Ігор говорив про нові засади міжнародної безпеки у час російсько-української війни (<https://www.youtube.com/watch?v=C980ket-b5w>). Його тихий, але такий твердо переконливий голос звучав на численних конференціях та семінарах з проблем соціальних досліджень («Аналітична карта України», 1994 р., «Геополітична візія України», 1996 рік, «Інтелектуальна візія Львова», 1997 р., «Українська трудова міграція у контексті змін сучасного світу», 2003 р.). Він завжди був серед ідеологів та засновників у становленні незалежних аналітичних центрів в Україні. Його думка справді важила, коли йшли дебати у проектах у сфері партійно-політичних відносин, політичного лідерства геополітики, при веденні виборчих кампаній, реклами і маркетингу.

Численні фахові публікації Ігоря Маркова в Україні та за кордоном (Німеччина, Польща, Франція, Великобританія, США) дали змогу світові краще розуміти нашу країну. Вболіваючи за розвиток української науки, Ігор дбав про формування справді живого інтелектуального середовища та розвиток міждисциплінарної дискусії навколо наскрізних суспільно-значущих проблем. Задля цього започаткував та координував роботу Методологічного семінару Відділу соціальної антропології, який за кілька років своєї діяльності здобув визнання у наукових колах.

Ми втратили сьогодні не тільки фахівця високого класу, ми втратили ще й Людину... З широким християнським світом добра, чуйності до кожного, з ким спілкувався, з ким розділяв світло дружби, кого по-батьківськи умів підтримувати у нелегкі моменти життя, з ким щедро ділився амбітними науковими планами. Ігор завжди зазірав за обрій, і запрошував усіх навколо дивитися далі і бачити перспективу...

І жодного слова скарги на хворобу чи бодай натяку на страждання. Ігор був дуже мужнім до останнього дня і до останнього теплого слова «привіт», жив надією і вірою в Україну.

Вічна пам'ять про Вченого, який прожив достойне життя.

*Колеги з Відділу соціальної антропології
Інституту народознавства НАН України*